

זוג צעיר: ירח דבש בן יום אחד

של הכלה במינור, מראה חגיגה כפרית ונס קטן שקורה לאלמנה, שמצליחה להציל את חיי פרתה עם מים קדוים שים, אחרי שהוטרינר קבע שהבהמה אבודה. אולם כל האירועים הללו, שאף אחד מהם לא מספק בדרך-כלל בסיס לטרט, משתלבים יחד בתוך תמונה כל-לית של עולם מסודר, של מיבנה מופלא של הטבע, של חיים המתנהלים בקצב העונות, של כבוד האדם ומקומו הבלתי מעורער בסדר העולם כמו שהוא.

נשיקה

לטבע

קבקבי העץ (אורלי, ת"א, אי-טליה) — ארבע שנים אחרי שזכה בפרס הגדול של פסטיבל קאן, מגיע סרט זה, של ארמנו אולמי, למסכי ישראל, ומוטב להתחיל בכמה אזהרות. זהו סרט ארוך (3 שעות), ללא כוכב ביס, ללא עלילה במובן המקובל של המילה, ללא פעי-לות, מין או סנסציות אחרות. עם זאת, זהו אחד הסר-טים המשובחים ביותר שנעשו בעשר השנים האחרונות, אחד המעטים האוצר בתוכו ראייה כוללת של היקום ומינהגו, סרט החורג מן המיסגרת של רומן פשוט, וקרוב יותר להשקפה של הוגה דעות.

סידרה של סיפורים השזורים זה בזה, מחייהם של איכרים בצפון איטליה, אי-ישם בסוף המאה הקודמת או בתחילת המאה הזאת, מרוכזים יחד בחווה אחת. כל האיכרים הם אריסים, המעבדים את אדמת בעלה-הבית, שמשפק להם גם את המגורים, וחלק מחיות-הבית שלהם. בתמורה, הם מעבירים לו שני שלישים מיבולם ושומרים בקדושה על רכושו שלא ייפגע.

לכאורה, שום דבר מהפכני לא קורה כאן. ילד נולד, זוג מתחתן, שוחטים חזיר בחגיגה-מולד, איכר שולח את ילדו הקטן לבית-ספר, איכר מסולק מן החווה על שהעז לגדוע עץ כדי להכין לבנו קבקבים (מכאן שם הסרט). הוא מתעקב על מסע ירח-דבש בן יום אחד של הזוג הצעיר אל העיר הקרובה, שם הם מתגוררים אצל דודתה

אותה להשתמש שוב במיסגרת של יחסים בין אחיות. כדי להאר משבר בחברה הגרי-מנית. "הדמות הזאת, של אשה שוויתרה על עצם אישיותה וקיומה העצמאי, כדי להוכיח קבל עם ועדה שאחותה לא הת-אבדה, ריתקה אותי ולא נתנה לי מנוחה," מודה פון-טרטסה. ומאחר שנקודת המוצא שלה, בכתיבת הסרט, היא בדרך-כלל הדמויות, ולא הנושא. היתה כריסטיאן בסיס שממנו אפשר היה לצאת לדרך.

מבוכה מתמדת. "הטעינה הראשו-נה שהצטיירה בדמינו, היה המעמד שבו מגיעה העיתונאית לכלא כדי לבקר את אחותה, והיא שולחת כלעומת שבאה. מבלי שיאפשרו לשתיים להיפגש." מספרת הב-מאית, וקושרת סצירה זו בנסיבות דומות, שבהן היתה מעורבת אישית, כאשר ביק-רה אסירי, לפני כעשר שנים, בכלא באווארי.

הסרט אינו סיפור מדויק של האחיות אנגלין, יוליאנה העיתונאית, ומריאנה ה-טירוריסטית, בסרט, אינן העתק של כריס-טיאן וגודרון, אבל כמו שאמרה כריס-טיאן אנגלין, אחרי שראתה את הסרט, "זה יכול היה לקרות בדיוק כך." אפשר אולי לכתוב סרט זה, אם לא דראמה תעו-דית, אז בלי שום ספק, תעודה דרמאטית, "האינטלקטואלים האירופה נתונים במי-בוכה מתמדת, בכל מה שקשור ליחסים אל הטיורר." הכריז הבימאי האיטלקי הגדול פראנצ'סקו רוזי לפני כמה חודשים, בפס-טיבל סאן-פרנציסקו. "בצד אחד הם אוה-דים למדי את המטרת של הטיורר, והיו רוצים לראות בשינוי דראסטי של המיש-ורים שבהם הם חיים. מצד שני הם חו-שים מן האלימות, מפחדים מפניה, ויש אפילו שמעזים לומר בפה מלא שהם מת-נגדים לה. איך מיישבים את האהדה עם הסלידה, זאת שאלה שטרם נמצאה לה תשובה נוחה לכל." טען רוזי.

פונדה והפבורן: שיא של אוסקרים

ואף נקודה בדיאלוג, תוך מיצוי כל מה שטמון בו. הסיוע שהוא מקבל מבתו, ג'יין, ואלופת פרסי האוסקר, קאת-רין הפבורן (היחידה שזכתה עד היום בשלושה פסלונים מוזהבים על תפקידים ראשיים), אינה מבוטלת, וקל לה-בין מדוע הכל אוהבים את הסרט הזה.

שיעור

בנוישחק

האגם המוזהב (בן-יהודה, ת"א, ארה"ב) — במקור זה מחזה קא-מרי, על זוג ישישים, המבלים חופשה בביתם שעל שפת אגם, ומתבקשים לטפל במשך החופשה, בבנו של האיש המחזר אחרי בתם. כדי להוסיף נופך לסיפור, צריך שהאב הזקן יהיה קשוח וקנטרני וגם בעל בריאות רופפת, האם מבינה, אוהבת ודואגת, הבת מתוסכלת מן היחס של האב, והנער שצריך לבלות את החופשה עם זוג הישישים, פיקח, חמוד ועירני.

כשכל הנתונים הללו מתקבצים יחד וקשורים בדיאלו-גים שנונים המנצלים את האישיות המיוחדת של פונדה האב והבת, ושל קאתרין הפבורן, שדמותם הציבורית מו-כרת לא פחות מכישרונותיהם, עבודתו של הבימאי מארק רידל אינה קשה. הוא פותח את המחזה, מקנה לו תכו-נות קולנועיות בעזרת צילומי נוף וכמה סצנות על האגם שאינן חיוניות כליכך, ובשארית הזמן מאפשר לנפשות הפועלות להתנצח ביניהן להנאתן.

זאמפה בתפקיד יוליאנה, ובעידה במבוכה מתמדת

קריעה נפשית. הפיתרון של מרגר-טה פון-טרטסה הוא אישי. לכל אורך הס-רט מתנהל דיאלוג של חרשים בין שתי האחיות, והצופה שותף לאימה, לחרדה ולחשש של האחות המבוגרת, שאינה מסר-גלת למצוא שפה משותפת עם הצעירה, מסתייגת ממנה, רואה בפולחני האלימות המחתרנית שלה מין כפייה קנאית בלתי-מבוגרת. ויחד עם זאת, היא אינה יכולה להתכחש לעובדה שמדובר באחותה, באור-תו בשר ודם. באותו עבר המשותף, ביצור-אנושי אהוב, מעבר לדיעותיו הפוליטיות או להתנהגותו החברתית.

ההצטרבות במישור האישי, התיאור ה-י כואב של קריעה נפשית זו, על רקע מא-בק הזכויות של הנשים בגרמניה, השרי-רותיות של החוק, ההנאה הסאדיסטית כמ-עט שבמילוי הוראות (וזה בהחלט מזכיר דברים שטרם נשכחו). מעניקים לסרט את האותנטיות שלו. הוא אינו מספק תשר-בות. מי שירצה לעמוד על טיב הטיורר-ריום של חברת השפע, לא ימצא כאן תשובה. זהו סרט על המבוכה של חברה שצריכה להתמודד עם טירור זה, ובמיתו-ד של אותו רובד בחברה שרואה עצמו כמ-שי תיך לאנושות החושבת והמתקדמת.

סטאלונה: הרי איזה שבי מצחיק!

דיינה הפולני, ועוד כוכבים מפורסמים, כולם רוקדים על המיגרש לפי כוריאוגרפיה של פלה הגדול. מייקל קיין הוא המאמץ של הקבוצה ואילו סילבסטר סטאלונה הוא השוער המצחיק ביותר שנראה אי-פעם על הבד, כמעט קאריקאטורה של עצמו.

בידור

בשבי

הבריחה לניצחון (פאר, ת"א, ארה"ב) — הסיפור על מישחק כדורגל בין קבוצה גרמנית לקבוצת שבויים במיכמת העולם השנייה, מבוסס על מיקרה שהיה, ותואר כבר בסרט הונגרי מפורסם ולא כליכך מצחיק, בשם שתי מחציות בגהינום.

הבימא ג'ון יוסטון מעדיף להעניק לסיפור זהר הוליוודי. הוא מעביר את המישחק לאיצטדיון המרכזי של פאריס, הופך את נבחרת השבויים לכימעט נבחרת של בנות-הברית, ושופך על הכל מין ברק חייכני של סיפור שבו שום דבר אינו חמור מדי — לא השבי, לא הנאצים, לא הבריחה, ולא המילחמה. מה הפלא שמאמן קבוצת השבויים אינו מבין כלל מדוע צריך לחפש דרכים להימלט מן הסטאלאג. "הבחורים עשו את שלהם למען המולדת, הם רוצים עכשיו לבלות את הזמן שנותר עד סוף המיל-חמה בשלווה," הוא אומר למפקדי השבויים שמדברנים אותם להתנהגות חיילית למופת.

באוירה מבודחת זו של סיפור בדים, משתלבים כמה שחקני עבר והווה מפורסמים בכדורגל, המגלמים את נבחרת השבויים, כמוגן. אפשר למצוא שם את רדילס האר-גנטיאני המשחק באנגליה, את בובי מור האנגלי, שהפסיק לשחק לפני כמה שנים, את מייק סאמרבי האנגלי ואת

